

Māsas (vispārējās aprūpes māsas) specializācija bērnu aprūpē

Profesionālās pilnveides programmā rekomendējamās tēmas/apakštēmas un teorijas un praktisko apmācību stundu skaits

Kompetence ¹	profesionālās pilnveides programma 480 stundas						
	Tēma/apakštēma	Teorijas stundas (30 %) - 144	Lektoru prasības	Praktiskās mācības (klīniskajās mācības klīniskā vidē ir 70 %) - 336	Prakses vadītāja prasības	Profili	Sasniedzamie rezultāti
510.1. uz bērnu un ģimeni vērsta droša un kvalitatīva veselības aprūpes nodrošināšana primārajā, sekundārajā un terciārajā aprūpē*	I Primārā aprūpe 1. Pacientu plūsmas organizēšanas principi; 2. Skrīninga izmeklējumi. II Sekundārā aprūpe 1. Pacientu plūsmas organizēšanas principi; 2. Aprūpes intensitātes izvērtēšanas kritēriji pediatrijā: 2.1. Pediatriķu pacientu klasifikācijas sistēma; 2.2. Neonatālo pacientu klasifikācijas sistēma; 3. Aprūpes diagnozes;	10	Māsa, kura ieguvusi bērnu aprūpes māsas specializāciju, Vismaz 5 (piecu) gadu darba pieredze pedagoģijā; Mg. grāds.	15	Darba pieredze bērnu aprūpes māsas specializācijā vismaz 5 (pieci) gadi pēdējo 7 (septiņu) gadu periodā; vismaz bakalaura grāds veselības aprūpē vai māszinībās.	Vispārējā spediatrijas nodaļa. Neonatoloģijas nodaļa.	Spēs nodrošināt uz ģimeni vērstu, drošu un kvalitatīvu veselības aprūpi dažāda vecuma bērniem primārajā, sekundārajā un terciārajā veselības aprūpes līmenī.

¹ Ministru kabineta 2009. gada 24. marta noteikumu Nr. 268 "Noteikumi par ārstniecības personu un studējošo, kuri apgūst pirmā vai otrā līmeņa profesionālās augstākās medicīniskās izglītības programmas, kompetenci ārstniecībā un šo personu teorētisko un praktisko zināšanu apjomu" 6.1.apakšnodaļa (nākotnes redakcija: <https://likumi.lv/ta/id/190610/redakcijas-datums/2022/01/01>)

	4. Pacientu drošības aspekti bērnu aprūpē; 5. Pacientu aprūpes kvalitātes kritēriji: 5.1. Izgulējumi; 5.2. Ar veselības aprūpi saistītās infekcijas; 5.3. Kritieni; 6. Pacientu pieredzes nozīme aprūpes organizēšanā; 7. Drošas vides nodrošināšana bērniem; III Terciārā aprūpe 1. Rehabilitācija 2. Hronisko pacientu aprūpe						
510.2. bērnu aprūpes nodrošināšana somatisko un psihiskās attīstības traucējumu, iegūto un iedzimto slimību un veselības traucējumu gadījumos*	1. Aprūpes principi neiroloģisku slimību gadījumos: 1.1. Ketogēnās diētas pielietojums epilepsijas ārstēšanā, pacientu aprūpes plānošana un realizācija; 1.2. Pacientu ar ventrikuloperitoneālu šuntu aprūpe un simulācija; 2. Aprūpes principi kuņģa un zarnu trakta slimību gadījumos: 2.1. Pacientu ar iekaisīgām zarnu slimībām aprūpes principi; 2.2. Pacientu ar celiakiju aprūpes principi; 2.2. Pacientu ar GERS aprūpes principi; 2.3. Nekrotiskais enterokolīts;	20	Māsa, kura ieguvusi bērnu aprūpes māsas specializāciju, Vismaz 5 (piecu) gadu darba pieredze pedagogijā; Mg. grāds.	40	Darba pieredze bērnu aprūpes māsas specializācijā vismaz 5 (pieci) gadi pēdējo 7 (septiņu) gadu periodā; vismaz bakalaura grāds veselības aprūpē vai māszinībās.	Pediatriskās neiroloģijas, neiroķirurģijas*. Pediatriskā gastroenteroloģijas nodaļa*. Pediatriskā endokrinoloģijas nodaļa*. Pediatriskā reimatoloģijas nodaļa*. Pediatriskā ķirurģijas nodaļa*. Pediatriskā acu un otorinolaringoloģijā.	Spēs nodrošināt bērnu aprūpi somatisko un psihiskās attīstības traucējumu gadījumos, kā arī iegūto un iedzimto slimību un veselības traucējumu gadījumos.

2.4 Pacientu ar īsās zarnas sindromu aprūpes principi; 3. Aprūpes principi balsta sistēmas slimību gadījumos: 3.1. Gūžas locītavas attīstības displāzija; 3.2. Skoliozes; 3.3. Bērnu cerebrālā trieka; 3.4. Iedzimtas kaulu deformācijas; 4. Aprūpes principi endokrinoloģiskās sistēmas slimību gadījumos: 4.1. Cukura diabēta pacientu aprūpe un simulācija; 4.2. Augšanas traucējumi; 4.3. Aptaukošanās; 5. Aprūpes principi urīnizvadsistēmas slimību gadījumos: 5.1. Iedzimtas urīnpūšļa, urīnizvadkanālu anomālijas; 5.2. Urīnpūšļa katetra aprūpe un simulācija; 6. Aprūpes principi sirds asinsvadu sistēmas slimību gadījumos: 6.1. Iedzimtās sirdskaites; 6.2. Sirds ritma izmaiņu atpazīšana un simulācija; 7. Aprūpes principi acu, ausu un kakla slimību gadījumos: 7.1. Dzirdes traucējumi, kohleārie implantī;					jas nodaļa*. Pediatriskā pulmonoloģijas nodaļa*. Bērnu infekciju slimību nodaļa*. Bērnu psihiatrijas nodaļa. * t.s. universitātes slimnīca.	
---	--	--	--	--	--	--

7.2. Priekšlaikus dzimušo bērnu retinopātijas; 7.3. Asaru kanālu zondēšana; 8. Aprūpes principi reimatoloģisku slimību gadījumos: 8.1. Pacientu ar juvenilu ideopātisku artrītu aprūpes principi; 8.2. Pacientu ar sklerodermiju aprūpes principi; 8.3. Pacientu ar saistaudu sistēmas slimībām aprūpes principi; 9. Aprūpes principi hematoloģisku un onkoloģisku slimību gadījumos: 9.1. Ķīmijterapija, tās komplikācijas un pacientu aprūpe; 9.2. Staru terapijas, tās komplikācijas un pacientu aprūpe; 10. Aprūpes principi ginekoloģisku slimību gadījumos 11. Aprūpes principi ķirurģisku slimību gadījumos: 11.1. Invaginācija; 11.2. Ileuss; 11.3. Hiršsprunga slimība; 11.4. Atrēzijas un to veidi; 12. Pacientu aprūpe psihiska un garīga rakstura slimību gadījumos: 12.1. Organiski afektīvi traucējumi, trauksme, disociatīvi traucējumi, emocionāla labilitāte;							
---	--	--	--	--	--	--	--

12.2. Depresijas; 12.3. Ēšanas un miega traucējumi; 12.4. Autiskā spektra traucējumi; 12.5. Paškaitējums. 13. Pacienta aprūpe reto (ģenētisko) slimību gadījumos: 13.1. Dauna sindroms; 13.2. Fenilketonūrija; 13.3. Cistiskā fibroze; 14. Bērna aprūpe infekciju slimību gadījumos: 14.1. Vakcīnregulējamās bērnu infekcijas slimības; 14.2. Biežāk sastopamās infekcijas slimības; 15. Pacientu ar alerģisku reakciju un dermatoloģisku pacientu aprūpes principi (alerģisks pacients): 15.1. Atopisks dermatīts; 15.2. Uztura alerģija; 15.3. Ihtioze; 16. Sāpju menedžments un simulācija: 16.1. Sāpju novērtēšanā; 16.2. Procedūru sāpes; 17. Aprūpes principi elpošanas sistēmas slimību gadījumos: 17.1. Astma; 17.2. Laringīts;						
---	--	--	--	--	--	--

	17.3. Elpināšanas atbalsts pacientiem ar hroniskām plaušu slimībām un simulācija;						
510.3. bērnu veselības uzturēšana un veicināšana, slimību profilakse*	1. Bērna attīstību ietekmējošie faktori bērna dažādos vecuma periodos (iedzimtība, apkārtējā vide, emocionālā vide, fiziskā un psihiskā veselība, uztura kvalitāte, hormonālās sistēmas darbība; 2. Bērna fiziskās, psihomotorās, kognitīvās un sociālās attīstības likumsakarības dažādos vecuma posmos – jaundzimušā, zīdaiņa, mazbērna, pirmsskolas un skolas vecumā un veicināšanas pamatprincipi; 3. Veselīgs uzturs dažādos vecuma posmos: 3.1. Ekskluzīvā ēdināšana; 3.2. Zīdaiņu ēdināšana; 3.3. Uztura piramīda; 3.4. Problēmuzturvielas; 4. Imunizācija: 4.1. Valsts imunizācijas politika; 4.2. Vakcinācijas kalendārs un vakcinācija ārpus vakcinējamā kalendāra; 4.3. Droša vakcīnu uzglabāšana; 4.4. Pamatprincipi vakcinācijas procesā;	10	Māsa, kura ieguvusi bērnu aprūpes māsas specializāciju, Vismaz 5 (piecu) gadu darba pieredze pedagoģijā; Mg. grāds.	26	Darba pieredze bērnu aprūpes māsas specializācijā vismaz 5 (pieci) gadi pēdējo 7 (septiņu) gadu periodā; vismaz bakalaura grāds veselības aprūpē vai māszinībās.	Vispārējās pediatrijas nodaļa. Neonatoloģijas nodaļa.	Spēs īstenot pasākumus bērnu veselības uzturēšanai, veicināšanai un slimību profilaksei.

	4.5. Nevēlamo notikumu pēc vakcinācijas uzraudzība; 5. Traumatisma profilakse; 6. Bērnu mutes dobuma un zobu veselība un profilaktiskie pasākumi; 7. Seksuālā un reproduktīvā veselība; 8. Atkarību izraisošo vielu profilakse.						
510.4. bērnu labklājība (fiziskā, mentālā un emocionālā) un bērnu tiesību aizsardzība*	1. Sociālās labklājības novērtējums ģimenē; 2. Pret bērniem vērsta vardarbība: 2.1. Fiziska vardarbība; 2.2. Emocionāla vardarbība; 2.3. Seksuāla vardarbība; 2.4. Vardarbības profilakse un atpazīšana; 2.5. Rīcība vardarbības gadījumā; 3. Vecāku un bērnu tiesību un pienākumu reglamentējošie dokumenti;	3	Māsa, kura ieguvusi bērnu aprūpes māsas specializāciju, Vismaz 5 (piecu) gadu darba pieredze pedagoģijā; Mg. grāds.	6	Darba pieredze bērnu aprūpes māsas specializācijā vismaz 5 (pieci) gadi pēdējo 7 (septiņu) gadu periodā; vismaz bakalaura grāds veselības aprūpē vai māszinībās.	Vispārējās pediatrijas nodaļa.	Spēs novērtēt bērna labklājību ģimenē, spēs atpazīt dažādu vardarbības veidu pazīmes dažāda vecuma bērniem.
510.5. bērnu un viņu pārstāvju izglītošana par veselības	1. Pacienta un piederīgo rutīnas veida un specifiskā izglītošana: 1.1. Izglītošana par veselīgu uzturu; 1.2. Izglītošana par bērna attīstību pa vecumposmiem; 1.3. Izglītošana par vakcināciju;	2	Māsa, kura ieguvusi bērnu aprūpes māsas specializāciju,	3	Darba pieredze bērnu aprūpes māsas specializācijā vismaz 5 (pieci) gadi pēdējo 7	Vispārējās pediatrijas nodaļa.	Spēs nodrošināt un veikt pacientu un viņu izglītošanu par veselības

veicināšanu un uzturēšanu*	1.4. Izglītošana par drošu vidi; 1.5. Izglītošana par fiziskajām aktivitātēm; 1.6. Izglītošana par personīgo higiēnu.		Vismaz 5 (piecu) gadu darba pieredze pedagoģijā; Mg. grāds.		(septiņu) gadu periodā; vismaz bakalaura grāds veselības aprūpē vai māszinībās.		veicināšanu un uzturēšanu.
<i>ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:</i>							
511.1. bērnu akūtu un hronisku slimību diagnostikas, ārstēšanas un rehabilitācijas principi un dinamiska novērošana, kā arī aprūpes plānošana, īstenošana un aprūpes rezultātu izvērtēšana bērnu akūtu un	1. Pacientu aprūpes īpatnības neonatoloģijā: 1.1. Priekšlaikus, laikā un pēc laika dzimušu jaundzimušo aprūpes īpatnības; 1.2. Termoregulācija; 1.3. Handlings; 1.4. Saudzīgā aprūpe; 2. Bērnu rehabilitācija akūtu un hronisku slimību: 2.1. Follow-up; 3. Pirms operācijas un pēc operācijas perioda organizēšana un nodrošināšana: 3.1. Ķirurģijas drošība; 3.2. Anestēzijas drošība; 3.3. Vitālo funkciju uzraudzība pēcoperācijas/pēc anestēzijas periodā; 3.4. Ēdināšanas režīms pēc dažādu veidu operācijām;	28	Māsa, kura ieguvusi bērnu aprūpes māsas specializāciju, Vismaz 5 (piecu) gadu darba pieredze pedagoģijā; Mg. grāds.	60	Darba pieredze bērnu aprūpes māsas specializācijā vismaz 5 (pieci) gadi pēdējo 7 (septiņu) gadu periodā; vismaz bakalaura grāds veselības aprūpē vai māszinībās.	Neonatoloģijas nodaļa*. Pediatriskās ķirurģijas nodaļa*. Pediatriskās pulmonoloģijas nodaļa*. Pediatriskās gastroenteroloģijas nodaļa*. Pediatriskās endokrinoloģijas nodaļa*. Pediatriskās uroloģijas nodaļa*.	Zinās un spēš nodrošināt bērnu ar akūtām un hroniskām slimībām sagatavošanu diagnostiskām un ārstnieciskām procedūrām, spēš veikt pacientu dinamisku novērošanu, kā arī aprūpes plānošanu, īstenošanu un aprūpes rezultātu

hronisku slimību gadījumos*	4.Traumu pacientu aprūpe: 4.1. Ģipša sagatavošanas pamatprincipi; 4.2. Ģipša uzlikšanas pamatprincipi; 4.3. Traumu pacientu aprūpes pamatprincipi; 4.4. Imobilizācijas veidi; 5. Apdegumu pacientu aprūpes īpatnības; 6. Elpošanas sistēmas slimības: 6.1. Inhalāciju veidi un tehnikas; 6.2. Skābekļa padeves veidi; 6.3. Traheostomas aprūpe; 7. Endokrīnās sistēmas saslimšanas: 7.1. Augšanas līknes; 7.2. Maizes vienības aprēķināšana; 8. Gastrointestinālās sistēmas saslimšanas: 8.1. Gastostomas, to veidi un aprūpe; 8.2. Izvadstomas, to veidi un aprūpe; 8.3. Parenterālā barošana; 8.4. Zondes, to veidi un aprūpe; 8.5. Enterālās ēdināšanas veidi un ievadierīces; 9. Urogenitālās sistēmas sistēmas saslimšanas: 9.1. Cistostomas un nefrostomas; 9.2. Urīnpūšļa kateterizācija; 9.3. Aprūpes īpatnības pacientiem ar iedzimtām uroģenitālām patoloģijām;					Bērnu rehabilitācijas nodaļa*. Bērnu paliatīvās aprūpes dienests. * t.s. universitātes slimnīca	novērtēšanu. Zinās bērnu rehabilitācijas principus.
--------------------------------	---	--	--	--	--	---	--

	10. Paliatīvo pacientu vajadzības un aprūpes īpatnības.						
511.2. padziļināta profilakses pasākumu nodrošināšana atbilstoši primārajam un sekundārajam veselības aprūpes līmenim*	1. Bērna attīstības īpatnības dažādos vecuma posmos 2. Nepareizas ēdināšanas radītās sekas bērniem dažādos vecuma posmos. Uztura piramīda 3. Izgulējumu profilakse 4. Rehabilitācijas principi pediatrijā, biežāk lietotās rehabilitācijas metodes.	5	Māsa, kura ieguvusi bērnu aprūpes māsas specializāciju, Vismaz 5 (piecu) gadu darba pieredze pedagogijā; Mg. grāds.	15	Darba pieredze bērnu aprūpes māsas specializācijā vismaz 5 (pieci) gadi pēdējo 7 (septiņu) gadu periodā; vismaz bakalaura grāds veselības aprūpē vai māszinībās.	Pediatriskās ķirurģijas nodaļa*. Pediatriskās gastroenteroloģijas nodaļa*. Bērnu rehabilitācijas nodaļa*. * t.s. universitātes slimnīca.	Zinās un spē īstenot padziļinātas profilakses pasākumus atbilstoši primārajam un sekundārajam veselības aprūpes līmenim.
511.3. padziļināta kritisko stāvokļu atpazīšana un neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana bērniem*	1. Sāpju menedžments: 1.1. Sāpju novērtēšanas skalas; 1.2. Farmakoloģiskās metodes; 1.3. Nefarmakoloģiskās metodes; 2. Kritisko stāvokļu izvērtēšana un neatliekamās aprūpes pamatprincipi; 3. Šoka veidi un to atpazīšana; 4. Kardiopulmonāla reanimācija dažādos vecuma posmos; 5. Transfuzioloģija pediatrijā; 6. Šķidruma balansa nodrošināšana; 7. Vitālie rādītāji, to izvērtēšana (PABS);	20	Māsa, kura ieguvusi bērnu aprūpes māsas specializāciju, Vismaz 5 (piecu) gadu darba pieredze pedagogijā; Mg. grāds.	70	Darba pieredze bērnu aprūpes māsas specializācijā vismaz 5 (pieci) gadi pēdējo 7 (septiņu) gadu periodā; vismaz bakalaura grāds veselības aprūpē vai māszinībās.	Pediatriskās ķirurģijas nodaļa*. Pediatriskās hematoloģijas nodaļa. Pediatriskās intensīvās terapijas nodaļa. * t.s. universitātes slimnīca.	Zinās un spē atpazīt kritiskos stāvokļus un sniegt neatliekamo palīdzību bērniem dažādos vecuma posmos.

511.4. pediatrijā izmantojamo medicīnisko tehnoloģiju lietošana, ārstniecības līdzekļu administrēšana, diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšana bērniem*	1. Devu aprēķini pediatrijā; 2. Augsta riska medikamentu administrēšana; 3. Dažāda vecuma pacientu sagatavošana laboratoriskiem un diagnostiskiem izmeklējumiem; 4. CVK aprūpe (tunelēti, netunelēti, porta, PICLine, nabas vēnas, artērijas); 5. Ārējās drenāžas sistēmas un to aprūpe; 6. Peritoneālā dialīze; 7. Insulīna sūkņi.	32	Māsa, kura ieguvusi bērnu aprūpes māsas specializāciju, Vismaz 5 (piecu) gadu darba pieredze pedagoģijā; Mg. grāds.	64	Darba pieredze bērnu aprūpes māsas specializācijā vismaz 5 (pieci) gadi pēdējo 7 (septiņu) gadu periodā; vismaz bakalaura grāds veselības aprūpē vai māszinībās.	Vispārējās pediatrijas nodaļa*. Neonatoloģijas nodaļa*. Pediatriskās hematoloģijas nodaļa. Pediatriskā nefroloģijas nodaļa*. Pediatriskā endokrinoloģijas nodaļa*. Pediatriskās intensīvās terapijas nodaļa. * t.s. universitātes slimnīca.	Zinās bērnu aprūpē izmantotās medicīniskās tehnoloģijas. Zinās un prātīs pielietot dažādas ierīces medikamentu ievadei.
511.5. Bērnu veselīgas attīstības veicināšana*	1. Veselīga dzīvesveida veicināšanas principi: 1.1. fiziskās aktivitātes 1.2. brīvā laika pavadīšanas iespējas 1.3. veselīga uztura principu ievērošana; 2. Māsu loma pediatrisku pacientu izglītošanā.	5	Māsa, kura ieguvusi bērnu aprūpes māsas specializāciju, Vismaz 5 (piecu) gadu darba pieredze pedagoģijā; Mg. grāds.	15	Darba pieredze bērnu aprūpes māsas specializācijā vismaz 5 (pieci) gadi pēdējo 7 (septiņu) gadu periodā; vismaz bakalaura grāds	Vispārējā pediatrija.	Zinās un spēš pielietot dažādus paņēmienus bērna veselīgas attīstības veicināšanai.

					veselības aprūpē vai māszinībās.		
511.6. Bērnu un viņu pārstāvju informēšana un izglītošana bērna fiziskās, sociālās un garīgās veselības attīstībai veselības aprūpes un sabiedrības kontekstā*	1. Vecāku apmācības programmas; 2. Veselības veicināšana.	2	Māsa, kura ieguvusi bērnu aprūpes māsas specializāciju, Vismaz 5 (piecu) gadu darba pieredze pedagogijā; Mg. grāds.	6	Darba pieredze bērnu aprūpes māsas specializācijā vismaz 5 (pieci) gadi pēdējo 7 (septiņu) gadu periodā; vismaz bakalaura grāds veselības aprūpē vai māszinībās.	Vispārējā pediatrija.	Zinās bērnu un viņu pārstāvju izglītošanas principus par bērnu fiziskās, sociālās un garīgās attīstības veicināšanu.
511.7. Bērnu tiesību aizsardzība*	1. Pacientu konfidencialitāte, personas datu aizsardzība; 2. Bērnu tiesības ar savu veselību saistītā lēmumu pieņemšanā; 3. Bērna tiesības un bērna pārstāvošās personas tiesības un atbildība.	2	Māsa, kura ieguvusi bērnu aprūpes māsas specializāciju, Vismaz 5 (piecu) gadu darba pieredze pedagogijā; Mg. grāds.	6	Darba pieredze bērnu aprūpes māsas specializācijā vismaz 5 (pieci) gadi pēdējo 7 (septiņu) gadu periodā; vismaz bakalaura grāds veselības aprūpē vai māszinībās.	Vispārējā pediatrija.	Zinās bērnu tiesību aizsardzības principus.
511.8. saskarsmes principi darbā ar	1.Komunikācija un saskarsme ar pediatrisku pacientu, viņa piederīgajiem:	5	Māsa, kura ieguvusi bērnu aprūpes māsas specializāciju,	10	Darba pieredze bērnu aprūpes māsas specializācijā	Vispārējā pediatrija.	Zinās un prātīs pielietot komunikācijas un saskarsmes

bērniem un viņu pārstāvjiem*	1.1.Saskarsmes īpatnības komunikācijā ar dažādu kultūru (relīģiju, rasu) pārstāvjiem; 1.2. Efektīva komunikācija; 1.3. Koučings; 1.4. Uz personu centrēta aprūpe; 2.Spēļu terapijas pielietošana pediatrijā; 3. Profesionālās ētikas pamatprincipi bērnu aprūpē.		Vismaz 5 (piecu) gadu darba pieredze pedagoģijā; Mg. grāds.		vismaz 5 (pieci) gadi pēdējo 7 (septiņu) gadu periodā; vismaz bakalaura grāds veselības aprūpē vai māszinībās.		principus darbā ar dažādu vecumu bērniem un viņu pārstāvjiem.
------------------------------	---	--	--	--	--	--	---

*- Prasmes, kuras ētisku, pacienta drošības vai veselības aprūpes kvalitāti ietekmējošu apsvērumu dēļ reālā darba vidē apgūt nav iespējams, ir apgūstamas simulācijā balstītā zināšanu un prasmju apguves posmā.

Simulācijā balstīta prasmju apguve jānodrošina: (1) saskaņā ar aktuālajiem algoritmiem, standartiem un vadlīnijām; (2) simulētā vidē, mācību procesā integrējot jomas specifikai atbilstošus simulāciju resursus, lai nodrošinātu gan manipulāciju apguvi, gan klīnisku simulāciju scenāriju izpēli; (3) ievērojot simulācijā balstītas medicīnas izglītības metodoloģiju.

Prasības pretendentiem: vismaz 2 gadu pieredze simulācijā balstītas medicīnas izglītības īstenošanā.